

ЭССЕ- ЕМТИХАН ТАҚЫРЫПТАРЫ
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Философия және саясаттану факультеті
Философия кафедрасы

«ФИЛОСОФИЯНЫҢ ЗАМАНАУИ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

пәні бойынша эссе

«7M0116 - Философия» мамандығы, 2 курс, к/б

Қорытынды емтихан семестр аясында қарастырылған барлық тақырыптарды қамтиды және де қосымша тапсырмалар бойынша берілген сұрақтар негізінде эссе арқылы жүргізіледі

Эссенің орындалатын тақырыптары «Универ» жүйесіне алдын ала жүктеледі. Емтиханның мақсаты: бакалавриатта алған білімдерін, дағдыларын толықтыру мақсатында және бакалавриат бағдарламасында нақты білімдерін нақтылау үшін арналған бағдарлама болып табылады. Бағдарлама студенттерге негізгі фундаментальді оқу жоспарына және мәдениеттанудың типтік бағдарламасына сәйкес келеді.

Эссенің құрылымы: кіріспе, теориялық баяндама, тарихи мысалдар, өзіндік тәжірибе. Студент тақырыпқа байланысты **қосымша матриалдарды** жүктей алады. Жазбаша жауап пен қосымша матриалдар **антиплагиатпен** тексеріледі.

Эссе орындаудағы басты **талаптар:**

- Эссе шығармашыл сипатта көркемдік элементтері бар жатық тілмен орындалуы қажет.
- Эссенің мазмұны тек теориялық мәселерді емес, еліміздегі мәдени туризмді өркендетуге қатысты болуы керек.
- Әрбір студент эссені жеке оқшауланған жағдайда орындап, университеттің «Қашықтан оқыту» жүйесіне жүктеуі міндет
- Эссенің анықталған және бекітілген тақырыптары емтиханның алдында . «Қашықтан оқыту» жүйесі арқылы жүктеледі.

Емтиханның негізгі міндеттері:

- болашақ студенттерді адамзат баласының мәдени жетістіктерін игеруге, мәдениеттің қалыптасуы мен дамуының әмбебаптық заңдылықтары мен негізгі түрлерін меңгеруге және әлемдік мәдениеттің інжу-маржанын өз беттерімен түсініп-білуге, кәсіби деңгейлерін одан әрі арттыруға бағдарлау болып табылады;

- мәдени мәтінге, мәдениетке байланысты қызығушылықтарын және дағдыларын анықтау, философиялық мәдениетке кіретін фундаментальді категориялармен ұғымдардың жауабын қарастыру, мәдениет концепиясын білу, шетелдік ойшылдардың мәдениет байланысты қорытындыларын болашақ магистранттардың қызығушылықтарын тудыру.

- мәдениеттің орнын, оның объектісі мен спецификасын, неғұрлым өзекті проблемаларды айқындауға, мәдениет феноменін, оның адамның өмірлік іс-әрекетіндегі рөлін түсіндіре білуге, мәдениеттің базистік құндылықтарын қабылдау, сақтау, болашақ ұрпаққа бере білу жолдарын игеруге, мәдениет формалары мен типтерін, дамуы заңдылықтарын, негізгі мәдени-тарихи региондарды білу, отандық мәдениет тарихын, оның әлемдік мәдениет пен өркениет жүйесіндегі орнын білуге, әртүрлі мәдениеттердің көптүрлілігі және өзіндік құндылықтығы туралы түсінік алуға, қазіргі қоғамның мәдени ортасында бағдар ала білуге, ұлттық және мәдени мұраның сақталуы және артуы жөнінде қамқор бола білуге, тұлғаның қалыптасу жағдайлары, оның бостандығы және тұлғаның өмірді сақтау, қоршаған табиғи ортаның мәдениеті үшін жауапкершілігі туралы түсініктің

болуға, қоғамдағы адамдар арасындағы қатынастарын реттеудің адамшылық нормаларын білуге, интелектіні дамыту және таным көкжиегін кеңейту, шығармашылық қызметке, үздіксіз білімін көтеру қажеттілігіне қызығушылықтарын білуге тиісті.

Қорытынды емтиханға шығарылатын оқу тақырыптары силлабусқа сәйкес келтіріледі және дәріс, семинар мен өзіндік жұмыс тақырыптарын қамтиды. Қажеті бар жағдайда аталған нысандарды қарауға болады. Қорытынды емтихан эссе түрінде қабылданады. Эссенің орындалатын тақырыптары «Универ» жүйесіне алдын ала жүктеледі. Емтиханның мақсаты: бакалавриатта алған білімдерін, дағдыларын толықтыру мақсатында және бакалавриат бағдарламасында нақты білімдерін нақтылау үшін арналған бағдарлама болып табылады. Бағдарлама студенттерге негізгі фундаментальді оқу жоспарына және мәдениеттанудың типтік бағдарламасына сәйкес келеді.

Эссе-емтихан тақырыптары

№	Мазмұны	
1	Дәстүрлі және постиндустриалды қоғамдар бір бірінен ерекшеленетінін ажыратыңыз	
2	Кезеңділік және толқындық модельдермен салыстырғанда мәдени-әлеуметтік динамиканы синергетикалықтың жаңашылдық енгізетінін негіздеңіз	
3	Мәдени-әлеуметтік динамиканың синергетикалық моделіне сараптау беріңіз	
4	Мәдени өзгерістердің түрлерін компаративистикалық кестемен ажыратыңыз	
5	Мәдениет дағдарыстары болмай қоймайтын нәрсені анықтаңыз	
6	Мәдениет динамикасының эволюциялық концепциясының мәнін анықтаңыз	
7	Мәдени-әлеуметтік динамиканың толқындық және кезеңділік модельдері бойынша компаративистикалық кесте құрастырыңыз	
8	Дәстүрлі және постиндустриалды қоғамдар бір бірінен ерекшеленетінін ажыратыңыз	
9	Үлкен масштабты процестердің мәдени-әлеуметтік өзгерістердің факторлары немесе катализаторлары (тездеткіштері) бола алатынын дәлелдеңіз	
10	Мәдени өзгерістердің механизмдері мен формаларының бірлілігін саралаңыз	

1. Воронина Н.Ю. Философия: в поисках себя: Вводный курс лекций / Н.Ю.Воронина. - Самара: Самар. гуманитар. акад., 2001. - 97 с.
2. Дорофеев Д.Ю. Актуальные проблемы современной философии / Д.Ю.Дорофеев. - СПб.: СПб ГУТК им. проф. М.А.Бонч-бруевича, 2005. – 184
3. Марион Ж.-Л. Насыщенный феномен // (Пост)феноменология: новая феноменология во Франции и за ее пределами. Москва : Академический Проект, 2014
4. Гуссерль Э. Идеи к чистой феноменологии и феноменологической философии. Книга 1 С. 191.
5. Хайдеггер М. Ницше. Том 2. Санкт-Петербург : Владимир Даль, 2007.

6. Хайдеггер М. Онто-теологическое строение метафизики // Хайдеггер М.
  7. Henry M. Material Phenomenology. New York : Fordham University Press, 2008.
- <http://elibrary.kaznu.kz/ru>